

EIP Grupi pettustegevastane poliitika

Euroopa Investeerimispannga Grupi tegevuses
keelatud käitumise vältimise ja tõkestamise poliitika

EIP Grupi pettustevastane poliitika

Euroopa Investeerimispank tegevuses keelatud käitumise vältimise ja tõkestamise poliitika

5. august 2021

EIP Grupp ei aktsepteeri oma tegevuses või tehingutes keelatud käitumist (nt korrupsiooni, pettust, kuritahtlikku kokkumängu, sundi, takistamist, vargust EIP Grupi ruumides, EIP Grupi ressursside või varade väärkasutust, rahapesu ja terrorismi rahastamist).

Keelatud käitumise vihjeid on pädev vastu võtma, hindama ja kohastel juhtudel uurima peainspektsiooni uurimisosakond¹. Peainspektsiooni uurimisosakonnaga saab ühendust võtta:

- e-posti teel aadressil investigations@eib.org;
- telefoni teel (+352 4379 87441);
- EIP veebisaidil avaldatud teatamisvormi kaudu²;
- kirja teel³.

Teise võimalusena võib võtta otse ühendust Euroopa Prokuratuuriga ja/või Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF)⁴.

¹ Vihjeid rahapesu ja terrorismi rahastamise juhtudele uurib peainspektsiooni uurimisosakond tihedas koostöös EIP Grupi asjaomase vastavuskontrolli bürooga. Vastavate hindamiste ja uurimiste tulemusi jagatakse eelkõige EIP ja EIFi vastavuskontrolli büroode juhtidega kooskõlas EIP Grupi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikuga.

² <http://www.eib.org/about/accountability/anti-fraud/reporting/index.htm>

³ The Head of the Inspectorate General Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

⁴ Euroopa Prokuratuur vastutab liidu finantshuvide vastaste kuritegude uurimise, nendes süüdistuste esitamise ja kriminaalasjade osalevate liikmesriikide pädevasse kohtusse saatmise eest vastavalt 12. oktoobri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/1939. Lisateavet leiab aadressilt: <https://www.eppo.europa.eu/>
OLAF viib läbi haldusjuurdlusi ELi finantshuvide kaitsmiseks ning võib teha soovitusi ELi institutsioonide, organite, ametite ja asutuste ning asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste distsiplinaar-, haldus-, finants- või kohtulike meetmete võtmiseks vastavalt komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsusele ja määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013. Lisateavet leiab aadressilt: https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_et

EIP Grupi pettustevastane poliitika
© European Investment Bank, 2021.

Kõik õigused kaitstud.
Kõik küsimused õiguste ja litsentsimise kohta palume saata aadressil publications@eib.org.

Lisateavet EIP tegevuse kohta saab meie veebisaidilt www.eib.org. Võite ühendust võtta ka meie infolauaga, info@eib.org.

Väljaandja Euroopa Investeerimispank.
Trükitud FSC® paberile.

Sisukord

1	Preambul	2
2	Aluspõhimõtted	4
3	Mõisted	4
4	Poliitika kohaldamisala	6
5	Keelatud käitumise vältimise ja tõkestamise meetmed	6
(A)	Üldpõhimõtted	6
(B)	Tehingutsüklis läbivalt rakendatavad meetmed	7
(a)	Tehingu hindamine ja aususe hoolsuskohustus	7
(b)	Rahastamislepingud	7
(c)	EIP projektihankete kohaldatavad meetmed.....	8
(d)	Tehingute rakendamise järelevalve.....	8
(C)	Meetmed EIP sularahahalduse ja vahendite kogumise jaoks	9
(D)	Erasektori hangetele ja tehnilisele abile kohaldatavad meetmed	10
(E)	Operatsiooniriskide juhtimisele kohaldatavad meetmed	10
(F)	EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele kohaldatavad meetmed	10
(G)	EIP Grupi käsutuses olevad õiguskaitsevahendid	11
(a)	Lepingulised õiguskaitsevahendid	11
(b)	Projektihanke õiguskaitsevahendid	11
(c)	Erasektori hangete ja tehnilise abi lepingulised õiguskaitsevahendid	11
(d)	EIP Grupi välistamisprotsess.....	12
(e)	EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele kohaldatavad õiguskaitsevahendid	12
6	Meetmed keelatud käitumise tuvastamiseks	12
(A)	Tuvastamine aruandekohustuste kaudu	12
(a)	EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele kehtivad aruandekohustused	12
(b)	Tehingutega seotud poolte aruandekohustused.....	13
(c)	Teatamise kord	13
(d)	Sõltumatud kaebamisprotsessid	13
(e)	Kaebajate kaitse.....	14
(B)	Ennetav tuvastamine	14
7	Uurimiste läbiviimise põhimõtted	15
(A)	Uurimise läbiviimise õigus	15
(B)	Sõltumatus	15
(C)	Kutsestandardid	16
(D)	Peainspeksiooni uurimisosakonna, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi juurdepääs teabele	16
(E)	Konfidentsiaalsus	17
(F)	EIP Grupi juhtorganite liikmete ja töötajate õigused	17
8	Andmekaitse	18
9	Taotlused ja abi teistele ametitele	18
(A)	Riikide ametiasutused	18
(B)	Rahvusvahelised organisatsioonid	18
10	Lõppsätted	19

1 Preambul

1. Selles dokumendis sätestatakse Euroopa Investeerimispanka („EIP“ või „pank“) ja Euroopa Investeerimisfondi („EIF“ või „fond“), edaspidi „EIP Grupp“, põhimõtted EIP Grupi tegevuses korruptsiooni, pettuse, kuritahtliku kokkumängu, sunni, takistamise, EIP Grupi ruumides toime pandud varguse, EIP Grupi ressursside või varade väärkasutuse, rahapesu ja terrorismi rahastamise (koos „keelatud käitumine“) ennetamiseks ja tõkestamiseks. See asendab EIP 17. septembri 2013. aasta pettustevastase poliitika ja EIFi 9. märtsi 2015. aasta pettustevastase poliitika.
2. EIP Grupi pettustevastase poliitika ja EIP Grupi uurimise läbiviimise voli õiguslik alus on:
 - (i) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikkel 325;
 - (ii) EIP põhikirja artikkel 18 ja EIFi põhikirja artiklid 2 ja 28;
 - (iii) 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046 ja
 - (iv) EIP juhatajate nõukogu 27. juuli 2004. aasta otsus EIP koostöö kohta OLAFiga.
3. Rooma lepinguga loodud Euroopa Investeerimispank (EIP) on Euroopa Liidu (EL) finantseerimisorgan. EIF asutati 1994. aastal EIP juhatajate nõukogu otsusega pärast EIP põhikirja muutmist ELi (tol ajal Euroopa ühendused) organina. EIP ja EIF töötavad vastavuses ELi õigusraamistikuga ja neile on siduvad vastavalt EIP ja EIFi põhikirjad.
4. EIP Grupp kohustub tagama, et tema rahalisi vahendeid kasutatakse ettenähtud eesmärkidel. Sellega seoses püüab EIP Grupp tagada, et tema tegevuses ja tehingutes ei esine keelatud käitumist.
5. Järelikult teeb EIP Grupp tööd selleks, et keelatud käitumist vältida ja tõkestada ning, kui seda esineb, siis käsitleb ta seda õigeaegselt ja viivitamatult. Selleks võetakse vastu ka uurimismenetlused.
6. ELi organitena on EIP ja EIFi kohuseks kaitsta Euroopa Liidu finantshuve ja rakendada tõhusaid meetmeid pettuse ja igasuguse muu ebaseadusliku tegevuse vastu, mis kahjustab ELi finantshuve. Selleks tugineb EIP Grupp oma üksikasjalikule poliitikaraamistikule, sealhulgas käesolevale poliitikale. EIP rakendab ka parimaid pangandustavasid, nagu on ette nähtud EIP põhikirjas⁵. Vastavalt EIFi põhikirjale põhineb fondi tegevus kindlatel panganduspõhimõtetel ja muudel asjakohastel headel äritavadel⁶.
7. Püüdes ühtlustada oma poliitikameetmeid ja menetlusi rahvusvahelise tavaga, on EIP Grupp teadlik põhimõtetest, mis on sätestatud: (i) ÜRO korruptsioonivastases konventsioonis⁷; (ii) Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni konventsioonis, mis käsitleb võitlust rahvusvahelistes äritehingutes välisriigi ametiisikutele altkäemaksu andmise vastu⁸; (iii) Euroopa Nõukogu korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioonis⁹; (iv) rahapesuvastase töökonna soovitus¹⁰ ja (v) rahvusvaheliste finantsasutuste korruptsioonivastase tööühma ühtses raamlepingus¹¹.

⁵ EIP põhikirja artikli 12 lõige 1, https://www.eib.org/attachments/general/statute/eib_statute_2020_03_01_en.pdf

⁶ EIP põhikirja artikli 2 lõige 3, https://www.eif.org/news_centre/publications/statutes.htm

⁷ http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf

⁸ <http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/oecdantibriberyconvention.htm>

⁹ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/173.htm>

¹⁰ <http://www.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/>

¹¹ <http://www.eib.org/about/documents/ifi-anti-corruption-task-force-uniform-framework.htm>

8. Peainspeksiooni uurimisosakond on keskne talitus, mis tegutseb EIP Grupi huvides grupi käesoleva poliitika kohaldamisel.

2 Aluspõhimõtted

9. EIP Grupi juhtorganite liikmed ja töötajad, tehingutega seotud pooled, vastas pooled ja partnerid (nagu on määratletud punktis 9 allpool) tagavad kogu EIP Grupi tegevuses aususe ja tõhususe kõrgeima taseme. EIP Grupp ei aktsepteeri oma tegevuses keelatud käitumist.
10. (i) Igasugusest keelatud käitumise kahtlusest tuleb kohe teatada peainspektsiooni uurimisosakonnale, kes seda hindab. Kui tehakse kindlaks, et see on oluline, uuritakse seda põhjalikult ja õiglaselt. Keelatud käitumiselt tabatud isikuid karistatakse vastavalt kohaldatavatele põhimõtetele ja menetlustele; ning astutakse vajalikud sammud väärkasutatud rahaliste vahendite tagasi saamiseks;
- (ii) EIP Grupp uurib peainspektsiooni uurimisosakonna kaudu vihjeid EIP Grupiga seotud keelatud käitumisele;
- (iii) peainspektsiooni uurimisosakond töötab tihedas partnerluses OLAFiga¹² ja
- (iv) EIP Grupp on peainspektsiooni uurimisosakonna kaudu abiks ja toeks ka Euroopa Prokuratuuri uurimistes ja süüdistuste esitamises, vastavalt lojaalse koostöö põhimõttele¹³.

3 Mõisted

11. Käesoleva poliitika kohaselt on keelatud käitumine muu hulgas korruptsioon, pettus, sund, kuritahtlik kokkumäng, vargus EIP Grupi ruumides, takistamine, EIP Grupi ressursside või vara väärkasutus, rahapesu ja terrorismi rahastamine, mis on määratletud järgmiselt:¹⁴
 - a. **Korruptiivne võte** – millegi väärtusliku otsene või kaudne pakkumine, andmine, vastuvõtmine või nõudmine selleks, et teise osapoole tegusid kohatult mõjutada.
 - b. **Petturlik võte** – tegu või tegevusetus, sealhulgas väärilti esitus, mis teadlikult või hooletusest eksitab või püüab eksitada osapoolt, et saada rahalist või muud kasu või vältida kohustust¹⁵.
 - c. **Sunnivõte** – osapoole või tema omandi olukorra otsene või kaudne halvendamine või omandi kahjustamine või olukorra halvendamine või kahjustamine ähvardamine, selleks et osapoole tegusid kohatult mõjutada.
 - d. **Kuritahtliku kokkumängu võte** – kokkulepe kahe või enama osapoole vahel selleks, et saavutada kohatut eesmärki, sealhulgas kohatult mõjutada teise osapoole tegusid.

¹² Peainspektsiooni uurimisosakonna ja OLAFi koostöö üksikasjalik raamistik on sätestatud OLAFi, EIP ja EIFi halduskokkuleppes.

¹³ Peainspektsiooni uurimisosakonna ja Euroopa Prokuratuuri koostöö üksikasjalik raamistik on sätestatud Euroopa Prokuratuuri, EIP ja EIFi töökokkuleppes.

¹⁴ Punktides a–d määratletud mõisted on võetud 2006. aasta septembris seitsme suurema rahvusvahelise finantsasutuse, sealhulgas EIP juhtide vahel kokku lepitud „Ühtsest pettuse ja korruptsiooni vältimise ja nende vastu võitlemise raamlepingust“ – vt joonealune märkus 11.

¹⁵ See võib olla muu hulgas maksupettus, mis kahjustab EIP Grupi tehinguid ja/või EIP/ELi finantshuve.

- e. **Vargus EIP Grupi ruumides** – teisele osapoolele kuuluva omandi omastamine, mis on toime pandud EIP Grupi ruumides^{16 17}.
- f. **Takistusvõte**¹⁸ – (a) uurimise tõendusmaterjali hävitamine, võltsimine, muutmine või varjamine või uurimise takistamiseks uurimises valeütluste andmine; (b) osapoole ähvardamine, ahistamine või hirmutamine, et takistada teda uurimise seisukohast oluliste asjade kohta teavet avaldamast või uurimise jätkamist; või (c) teod kavatsusega takistada EIP Grupi lepinguliste auditi- või uurimisõiguste teostamist või teabe saamist.
- g. **EIP Grupi ressursside või vara väärkasutus** – igasugune EIP Grupi ressursside või varade kasutamisel teadlikult või hooletusest toime pandud ebaseaduslik tegevus.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise mõisted on määratletud ELi direktiivides¹⁹ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta, muudetud ja täiendatud kujul, järgmiselt:

- h. Rahapesu on
 - (i) vara konverteerimine või ülekandmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest, eesmärgiga varjata või hoida saladuses vara ebaseaduslikku päritolu või abistada kuritegelikus tegevuses osalenud isikut, et ta saaks hoiduda oma tegude õiguslikest tagajärgedest;
 - (ii) vara tõelise olemuse, päritolu, asukoha, käsutusviisi, ümberpaigutamise, omandiõiguse või muude varaga seotud õiguste varjamine või saladuses hoidmine, kui on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest;
 - (iii) vara omandamine, valdamine või kasutamine, kui selle vastu võtmisel on teada, et selline vara on saadud kuritegelikust tegevusest või selles osalemisest, ja
 - (iv) eelmistes punktides nimetatud tegudes osalemine, nendega seotus, nende toimepanemise katsed ning nende kaasaaitamine ja kihutamine või nende soodustamine või nendeks nõuandmine.
- i. Terrorismi rahastamine on otseselt või kaudselt rahaliste vahendite eraldamine või kogumine igasuguste vahendite abil kavatsusega neid kasutada või teadmiselega, et neid kasutatakse täielikult või osaliselt selleks, et panna toime õigusrikkumine 15. märtsi 2017. aasta direktiivi (EL) 2017/541 (terrorismivastase võitluse kohta) artiklite 3–10 tähenduses või sellele kaasa aidata. Kui terrorismi rahastamine puudutab mõnda direktiivi (EL) 2017/541 artiklites 3, 4 ja 9 sätestatud süütegudest, siis ei ole vajalik, et rahalisi vahendeid oleks tegelikult kasutatud täielikult või osaliselt mõne sellise süüteo toime panemiseks või selle toime panemisele kaasa aitamiseks, ega ei ole nõutav, et süüteo toimepanija teab, millis(t)e konkreetse(te) süüteo (süütegude) jaoks rahalisi vahendeid kasutatakse.

12. Käesoleva poliitika tähenduses tähendavad „tehingud“ üldjuhul EIP projekte ja EIFi pangatehinguid; see mõiste ei hõlma EIP Grupi sularahahaldust ja vahendite kogumist, mida nimetatakse „pangatehinguteks“.

¹⁶ Selle mõiste tähenduses hõlmavad EIP Grupi ruumid ka väliskontoreid. Kui peaks olema kaudseid tõendeid selle kohta, et isik, kellele kehtib EIP Grupi töötajate tegevusjuhend, on toime pannud asutusesisese varguse, teeb peainspektsiooni uurimisosakond tihedat koostööd EIP Grupi asjaomase vastavuskontrolli bürooga.

¹⁷ See mõiste ei kehti EIP Grupi tehingutele ja nendega seotud lepingutele.

¹⁸ Takistusvõtte mõiste hõlmab õigusi, mis võivad igal ELi pädeval organil, eelkõige OLAFil ja Euroopa Prokuratuuril olla seoses EIP Grupiga seotud tehingute või tegevusega vastavalt seadustele, õigusnormidele või lepingutele või vastavalt kokkulepetele, mille on EIP või EIF selliste seaduste, õigusnormide või lepingute rakendamiseks sõlminud.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist, aeg-ajalt muudetud ja täiendatud kujul.

4 Poliitika kohaldamisala

13. Seda poliitikat kohaldatakse EIP Grupi kõikidele tehingutele ja igasugusele tegevusele, kaasa arvatud tehingutele, mida rakendatakse EIP Grupi nimel ja/või mida ta rahastab kolmandate isikute ressursside abil, erasektori hangetele ja tehnilisele abile. Käesoleva poliitika kohaldamine tehingutele, mida rakendatakse EIP Grupi nimel ja/või mida ta rahastab kolmandate isikute ressurssidega (sealhulgas ELi rahastatud tegevus), ei piira täiendavate nõuete kohaldamist, mis tulenevad EIP Grupi mandaatidest. Poliitikat kohaldatakse järgmiste üksikisikute ja üksuste suhtes:
- EIP ja EIFi direktorite nõukogu, EIP auditikomisjoni²⁰, EIFi audiitornõukogu²¹, EIP halduskomitee liikmed, EIFi tegevjuht ja asetgevjuht, EIP Grupi töötajad, EIP Grupis oma põhihaldusasutusest lähetuses töötavad isikud, praktikandid, suveks tööle võetud tudengid, EIP Grupi väliskontorisse tööle palgatud ning kohalike õigusaktide alusel palgatud isikud ja konsultandid, olenemata nende ametikohast, teenistusastmest või teenistusaja pikkusest (edaspidi koos „EIP Grupi juhtorganite liikmed ja töötajad“);
 - vahendite hankijad, projektiteostajad, finantsvahendajad või teised esmased partnerid, kes saavad kasu EIP Grupi rahastamis-, tagatis- või investeerimistehingutest, töövõtjad, alltöövõtjad, konsultandid, tarnijad, laenusaaajad (olenevalt olukorrast), hankes osalevad pakkujad ja üldiselt asjaomased isikud või üksused, kes osalevad EIP Grupi rahastatud tegevuses (edaspidi „tehingutega seotud pooled“);
 - hankes osalevad pakkujad, töövõtjad, tarnijad, teenuseosutajad ja teised isikud või üksused, kes osalevad EIP Grupi enda nimel või tema võimalike alltöövõtjate korraldatud hangetes, ning
 - kõik vastaspooled ja teised isikud, kelle kaudu EIP Grupp tegutseb oma vahendite kogumise või sularahahalduse tegevuses (punktid c ja d koos edaspidi „teised EIP Grupi vastaspooled ja partnerid“).

5 Keelatud käitumise vältimise ja tõkestamise meetmed

(A) Üldpõhimõtted

14. ELTLi artiklis 325 on sätestatud:
„Liit ja liikmesriigid võitlevad kelmuste ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu käesoleva artikli kohaselt võetavate meetmetega, mis toimivad tõkestavalt ja tagavad liikmesriikides ning liidu institutsioonides, organites ja asutustes tõhusa kaitse.“

Lisaks on EIP põhikirjas²² sätestatud, et pank tagab oma vahendite kasutamise liidu huvides nii mõistlikult kui võimalik. EIFi põhikirjas²³ on sätestatud, et fond aitab kaasa ELi eesmärkide

²⁰ Selle poliitika kohaldatavust EIP auditikomisjoni liikmetele tuleks kinnitada EIP juhatajate nõukogu otsusega.

²¹ Selle poliitika kohaldatavust EIFi audiitornõukogu liikmetele tuleks kinnitada EIFi üldkoosoleku otsusega.

²² <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/statute.htm>

²³ http://www.eif.org/news_centre/publications/statutes.htm

saavutamisele ning vastavalt peavad fondi tehingute tähtajad ja tingimused olema kooskõlas asjaomaste ELi poliitikapõhimõtetega.

15. EIP Grupp rakendab vastavalt mitmeid meetmeid keelatud käitumise vastu ja selle probleemi lahendamiseks. Eelkõige peavad EIP Grupi tehingute tingimused tagama tõhusa kaitse ja tõkestusmeetmed keelatud käitumise vastu.

(B) Tehingutsüklis läbivalt rakendatavad meetmed

(a) Tehingu hindamine ja aususe hoolsuskohustus

16. EIP Grupi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistik²⁴ on sätestatud peamised rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, klienditundmise ja aususe hoolsuskohustuse aspektide põhimõtted EIP Grupi tegevuses. EIP Grupp rakendab konkreetselt vastaspoole hoolsuskohustuse meetmeid riskipõhise lähenemisega, võttes arvesse (kui on asjakohane) vastaspoole tüüpi, ärisuhet, toodet või pangatehingut ja tehinguriiki.
17. EIP Grupp rakendab poliitikasuuniseid ja meetmeid tehingute hindamise kontekstis, et teha kindlaks ja leevendada riski, et EIP Grupi rahastamis- ja investeerimistehinguid võidakse väärkasutada sihikule võetud tegevuse jaoks²⁵. Neid poliitikasuuniseid ja meetmeid on kirjeldatud EIP Grupi poliitikas, mis käsitleb tegevust vähereguleeritud, läbipaistmatute ja koostööst keelduvate jurisdiktsioonide suhtes ja head maksuhaldustava („EIP Grupi koostööst keelduvate jurisdiktsioonide poliitika“)²⁶.
18. Tehingute hindamise protsessis toimivad EIP Grupi operatiivtalitused esimese kaitseliinina EIP Grupi tegevuses keelatud käitumise ja sihikule võetud tegevuse ennetamisel ja tuvastamisel, kuna nad tunnevad potentsiaalseid EIP Grupi tehingutega seotud pooli ja tehingu ettevõtmise asjaolusid.

(b) Rahastamislepingud

19. EIP Grupi rahastamislepingud sisaldavad asjakohaseid sätteid keelatud käitumise vältimiseks ja tõkestamiseks.
20. Need lepingud peavad finantseerimistoote liiki ja kohaldatavat õigusraamistikku arvestades eelkõige sisaldama asjakohaseid lepingusätteid järgmiste aspektide kohta:
 - i. kontrolliõigused ja teabe kättesaadavus panga või fondi jaoks (olenevalt juhust), samuti teiste pädevate ELi institutsioonide ja organite jaoks;
 - ii. raamatupidamise ja registrite pidamise nõue;
 - iii. vastavus kohaldatavatele seadustele;
 - iv. kohustus teatada keelatud käitumisest seoses tehinguga ja
 - v. õiguskaitsevahendid, nagu on lähemalt täpsustatud allpool punkti G alapunktides a ja b.

²⁴ <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-anti-money-laundering-policy-and-combating-finance-of-terrorism-framework>

²⁵ „Sihikule võetud tegevus“ on määratletud EIP Grupi poliitikas, mis käsitleb tegevust vähereguleeritud, läbipaistmatute ja koostööst keelduvate jurisdiktsioonide suhtes ja head maksuhaldustava.

²⁶ EIP Grupi koostööst keelduvate jurisdiktsioonide poliitika (<https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/eib-policy-towards-weakly-regulated-non-transparent-and-uncooperative-jurisdictions.htm>).

(c) EIP projektihankele kohaldatavad meetmed

21. EIP hankejuhised sisaldavad sätteid projektihangetes läbipaistvuse ja aususe kindlustamiseks.

ELi laenutehingud

22. Euroopa Liidu liikmesriikides, kellele EIP laene annab, on kehtestatud õigusaktid, et tagada läbipaistvus ja ausus, sealhulgas hankeprotsessis, eelkõige direktiivid 2014/25/EL, 2014/24/EL, 2014/23/EL ja 89/665/EMÜ ning 92/13/EMÜ, mida on aeg-ajalt muudetud või täiendatud.
23. EIP rahastatud ELi projektide hankeprotsess peab vastama eespool nimetatud direktiividele, nagu need on kohaldatavad, ja teistele EIP hankejuhistes sätestatud eeskirjadele.
24. Panga kohus on seega vajalikul määral kontrollida vastavust kohaldatavatele ELi õigusaktidele ja, olenevalt juhust, viia kooskõlas ELTLi artikliga 325 läbi kõik uurimised ja võtta kõik vajalikud meetmed selleks, et vältida ja tõkestada keelatud käitumist seoses EIP tegevusega ning seda tehes tagada panga vahendite mõistlik kasutamine liidu huvides.

ELi-välised laenutehingud

25. Väljaspool Euroopa Liitu, kus ELi riigihankedirektiivid ei kehti, nõuab pank siiski, et järgitaks nende direktiivide põhimehhanisme, vajalike menetluslike kohandustega.
26. Seepärast on EIP rakendanud rea olulisi meetmeid, et tagada, et keelatud käitumise vältimiseks ja tõkestamiseks kehtiksid samaväärsed kaitsestandardid ja meetmed nagu ELis. Neid on kirjeldatud allpool.
27. EIP hankejuhised sisaldavad väljaspool ELi toimuvate rahastamistoimingute puhul üldreeglina nõuet, et asjaomased pakkujad/töövõtjad/tarnijad/konsultandid täidavad „aususkohustust“ projektiteostaja ees, mis hõlmab deklaratsiooni, et nende, nagu ka ühissettevõtjate partnerite, nende nimel nõuetekohase volitusega või neile teadaolevalt või nende nõusolekul tegutsevate või nende võimaldatud esindajate või alltöövõtjate, kui neid on, tegevuses ei esine neile teadaolevatel andmetel hetkel ega tulevikus keelatud käitumist seoses pakkumisprotsessiga või lepingu täitmisega.
28. Aususkohustus hõlmab ka töövõtjate ja hankes osalevate pakkujate võetud kohustusi seoses keelatud käitumise avaldamisega, hankemenetlusega või lepingute täitmisega seotud teenustasude, preemiate või tasude maksmise avaldamisega, kontrolliõigusi ja raamatupidamist.

(d) Tehingute rakendamise järelevalve

29. EIP Grupi operatiivtalituste poolne tehingute järelevalve pärast asjaomas(t)e lepingu(te) allkirjastamist toimub eesmärgiga tagada, et lepingu alusel EIP Grupi rahastatavat tehingut rakendatakse nagu kavandatud, ja esinevaid riske tuvastatakse ja juhitakse nõuetekohaselt.

30. EIP Grupi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikus on kehtestatud EIP Grupi tegevuses rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, klienditundmise ja aususe hoolsuskohustuse aspektide suhtes pideva järelevalve nõuded.
31. Tehingute rakendamise protsessis toimivad EIP Grupi operatiivtalitused esimese kaitseliinina EIP Grupi tegevuses keelatud käitumise ennetamisel ja tuvastamisel, kuna nad tunnevad EIP Grupi tehinguga seotud pooli ja tehingu ettevõtmise asjaolusid.
32. Kõikidest olulistest aususe ja vastavuse probleemidest teatatakse kohe vastavalt EIP Grupi kehtivatele poliitikapõhimõtetele ja menetlustele, sealhulgas käesolevale poliitikale. Kohastel juhtudel suunatakse olulised aususe või nõuetele vastavuse probleemid edasi EIP Grupi juhtorganitele, et nad otsustaksid, kuidas on kohane toimida, koos konkreetsete soovitustega võimalike õiguskaitsemeetmete ja riski leevendavate tegurite kohta, kui need on olemas.

(C) Meetmed EIP sularahahalduse ja vahendite kogumise jaoks

33. EIP Grupp on rakendanud meetmeid oma sularahahalduses ja vahendite kogumises keelatud käitumise ärahoidmiseks ja tõkestamiseks ning selleks et tuvastada ja leevendada riski, et EIP Grupi pangatehinguid võidakse väärkasutada sihikule võetud tegevuse jaoks²⁷, samuti sularahahalduses, mida tehakse kolmandate isikute nimel:
 - a. vastaspoolte hoolsuskohustuse protsess sularahahalduses ja vahendite kogumises tegevuses viiakse läbi vastavalt EIP Grupi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikule ja EIP Grupi koostööst keelduvate jurisdiktsioonide poliitikale;
 - b. pangatehinguid tehakse vastavalt asjaomase tegevuse jaoks parima pangandustavana kindlaks tehtud eeskirjadele;
 - c. pangatehinguid tehakse hea mainega vastaspooltega, kohaldades rangeid nõuetele vastavuse meetmeid. Need vastaspoolde kiidetakse nõuetekohaselt heaks ja nende suhtes tehakse pidevat järelevalvet;
 - d. pangatehingud (ka hinnakujundusega seotud küsimused) dokumenteeritakse, asjaomased telefonivestlused salvestatakse, tehingumahtusid iga vastaspoolega jälgitakse hoolikalt, asutusesiseses kontrolliraamistikus on paigas dokumenteeritud kontrollid ja pangatehingutega seotud tegevust auditeeritakse regulaarselt nii asutusesiseselt kui ka -väliselt;
 - e. portfelliinvesteeringute puhul, mille suhtes kohaldatakse tulemuslikkuse meetmeid, kirjendatakse kõik pangatehingu kontekstis konsulteeritud vastaspooltelt saadud hinnad ja hoitakse võrdluseks alles;
 - f. EIP Grupi võlakirjade turult tagasiostmise kontekstis määratakse hinnad kooskõlas siseülekandehinnaga ja EIP Grupp tegutseb ainult investoripoolsest tehinguhuvist ajendatud nn pöördpäringute põhjal ega tegele aktiivselt olemasolevate võlapositsioonide leidmisega, et neid tagasi osta, ning
 - g. EIP Grupp tagab range ülesannete lahususe ees- ja tagakontorite vahel, eesliini järelevalvetoimingute ja hinnakujunduse sõltumatu kontrolli vahel.

²⁷ „Sihikule võetud tegevus“ on määratletud EIP Grupi poliitikas, mis käsitleb tegevust vähereguleeritud, läbipaistmatute ja koostööst keelduvate jurisdiktsioonide suhtes ja head maksuhaldustava.

(D) Erasektori hangetele ja tehnilisele abile kohaldatavad meetmed

34. EIP erasektori ja tehnilise abi hankejuhised²⁸ ning EIFi hankejuhised²⁹ sisaldavad sätteid erasektori hangetes läbipaistvuse ja aususe tagamiseks.
35. Lisaks oma välistamisotsuste³⁰ rakendamisele jätab EIP Grupp oma erasektori ja tehnilise abi hangetes osalejate hulgast välja pakkujad (või nende haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmed), kes on ühes direktiivi 2014/24/EL artiklis 57 kirjeldatud olukordadest. Välistamisolukorrad on muu hulgas lõplikult süüdimõistmine pettuses, korruptsioonis, rahapesus või terrorismi rahastamises, samuti raske ametialase eksimuse või raskekujulise andmete vääriti esitamise tuvastamine.

(E) Operatsiooniriskide juhtimisele kohaldatavad meetmed

36. EIP Grupp rakendab häid operatsiooniriskide juhtimise tavasid grupi riskijuhi vastutusel ning kooskõlas asjaomaste ELi õigusaktide ja Baseli pangandusjärelevalve komitee põhimõtetega³¹. See hõlmab operatsiooniriskide tuvastamise, hindamise, leevendamise ja järelevalve meetmeid. Operatsiooniriskidest, mis tekitavad keelatud käitumise ja/või muu ELi finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse kahtlust, teatatakse kohe vastavalt EIP Grupi kohaldatavatele poliitikapõhimõtetele ja menetlustele, sealhulgas käesolevale poliitikale.

(F) EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele kohaldatavad meetmed

37. EIP Grupi juhtorganite liikmed ja töötajad peavad täitma neile kohaldatavates vastavates tegevusjuhendites³² sätestatud käitumiseeskirju ja eetikastandardeid, kaasa arvatud keelatud käitumise kohta.
38. Aususe või vastavuspoliitika ja vastavuskontrolli hartad³³ nõuavad, et EIP Grupi juhtorganite liikmed ja töötajad täidaksid kõiki kehtivaid sise-eeskirju ja -määrusi, sealhulgas kohaldatavaid seadusi ja õigusnorme.
39. EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele tagatakse keelatud käitumisest teadlikkuse väljaõpe vastavalt nende keelatud käitumisega kokkupuute ohule.

²⁸ [Guide for the procurement of services, supplies, works and concessions managed by the EIB \(EIP hallatavate teenuste, tarnete, tööde ja kontsessioonide hankejuhised\)](#)

²⁹ [Policy for the procurement of services, supplies and works by the EIF \(EIFi teenuste, tarnete ja tööde hankimise poliitika\).](#)

³⁰ Välistamisotsused tehakse vastavalt EIP välistamispoliitikale:

<http://www.eib.org/infocentre/publications/all/exclusion-policy.htm>.

³¹ Operatsioonirisk on ebasobivatest või ebaõnnestunud siseprotsessidest, inimestest ja süsteemidest või välistest sündmustest tingitud kahju risk.

³² EIP töötajate tegevusjuhendi sätted laienevad töövõtjatele ja konsultantidele vastavalt nende lepingute tingimustele.

³³ http://www.eib.org/attachments/general/occo_charter_en.pdf ja https://www.eif.org/news_centre/publications/compliance-charter.htm

(G) EIP Grupi käsutuses olevad õiguskaitsevahendid

40. EIP Grupp jätab endale õiguse võtta selle poliitika rikkumise suhtes asjakohaseid abinõusid, sealhulgas õiguse kasutada igasuguseid kohaldatava õigusliku ja lepingulise raamistiku alusel kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid. See hõlmab kohastel juhtudel ja võimaluse korral EIP Grupi antud rahalise toetuse tagasivõtmist.

(a) Lepingulised õiguskaitsevahendid

41. EIP Grupi rahastamislepingud sisaldavad asjakohaseid õiguskaitsevahendeid lepingutest tulenevate asjaomaste kohustuste rikkumistega tegelemiseks. Sellised õiguskaitsevahendid sõltuvad finantseerimistoote liigist ja kohaldatavast õigusraamistikust ning võivad hõlmata väljamaksete peatamist ja laenu (või selle osa) ennetähtaegselt tagasimaksmise nõudmist.
42. Kui on kohaldatav, võtab EIP Grupp ka õigusmeetmeid väärkasutatud rahaliste vahendite tagasisaamiseks.

(b) Projektihanke õiguskaitsevahendid

43. Kui nõutavate standardite kohaselt tehakse kindlaks tehinguga seotud poole keelatud käitumine hankeprotsessi või EIP rahastatud (või rahastatava) lepingu täitmise käigus, võib pank nõuda keelatud käitumise pangale rahuldaval viisil heastamist.
44. Euroopa Liidus tehtud tehingute puhul peab projektiteostaja vastavalt kohaldatavatele ELi hankealastele õigusaktidele³⁴ hankest välja jätma iga pakkuja, kes on lõpliku kohtuotsusega süüdi mõistetud kuritegelikus organisatsioonis osalemises, korruptsioonis, pettuses, rahapesus või terrorismi rahastamises, millest projektiteostaja on teadlik, ajaks, mis sõltub süüteo raskusastmest.
45. Väljaspool Euroopa Liitu tehtud tehingute³⁵ puhul võib pank jätta andmata oma kinnituse, et tal ei ole lepingu sõlmimisele vastuväiteid, ja/või võib kohaldada asjakohaseid lepingulisi õiguskaitsevahendeid, mis võivad muu hulgas olla lepingu peatamine ja tühistamine, kui projektiteostaja ei käsitle keelatud käitumist pangale rahuldaval viisil, milleks võib muu hulgas olla asjaomase tehinguga seotud poole lepingu sõlmimiseks sobimatuks tunnistamine.

(c) Erasektori hangete ja tehnilise abi lepingulised õiguskaitsevahendid

46. EIP Grupi erasektori hangete ja tehnilise abi lepingud sisaldavad nõuetekohaseid õiguskaitsevahendeid, mis on muu hulgas asjaomane lepingu peatamine, lõpetamine ja lepingusätete asendamine keelatud käitumise käsitlemiseks.

³⁴ Direktiivi 2014/24/EL artikli 57 lõige 1 ning direktiivi 2014/25/EL artikli 80 lõige 1 ja artikli 90 punkt b.

³⁵ Lepingute puhul, millele kehtib eelneva läbivaatamise nõue.

(d) EIP Grupi välistamisprotsess

47. Keelatud käitumiselt tabatud üksikisiku või üksuse võib EIP ja EIFi tehingutes ja tegevuses osalemisest kooskõlas EIP ja EIFi välistamispoliitikates³⁶ sätestatud tingimuste ja protsessidega välja jätta. EIP ja EIF jõustavad teineteise tehtud välistamisotsuseid vastastikku kooskõlas oma vastavate välistamispoliitikatega.
48. EIP ja EIF võivad sõlmida üksikisikute või üksustega, kes on väidetavalt käitunud keelatud viisil, läbirääkimiste teel kompromisskõkkuleppeid. Sellised läbirääkimised võivad lahendada nende vastu algatatud asja (üleni või osaliselt), panga või fondi, olenevalt juhust, ja asjaosalis(t)e osapool(t)e vahelises kompromisskõkkuleppes sätestatud tingimuste alusel.

(e) EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele kohaldatavad õiguskaitsevahendid

49. Asjaomaste eeskirjade täitmata jätmise korral võidakse EIP Grupi juhtorganite liikme või töötaja suhtes algatada distsiplinaarmenetlus või kasutada muud samaväärset meetet kooskõlas vastavalt juhtorganite liikmete ja töötajate suhtes kohaldatavate eeskirjadega ning algatada kohtuasi.
50. Panga president või fondi tegevjuht otsustab nõuetekohased ja proportsionaalsed distsiplinaarmeetmed või muud samaväärsed meetmed vastavalt kohaldatavatele EIP või EIFi personalieeskirjade sätetele, olenevalt olukorrast, võttes arvesse süüteo raskusastet ning raskendavaid ja/või leevendavaid asjaolusid.
51. Kui asjasse on segatud EIP Grupi juhtorganite liige, teavitab panga president või fondi direktorite nõukogu esimees või, kohastel juhtudel, eetika- ja vastavuskomisjon või juhatajate nõukogu esimees või, kohastel juhtudel, panga auditikomisjon või fondi audiitornõukogu, olenevalt olukorrast, EIP Grupi pädevat organit. Peainspektor võib saata olulised juhtumid otse EIP eetika- ja vastavuskomisjonile³⁷.
52. Igasugune otsus immuniteedi tühistamiseks seoses siseuurimisega võetakse vastu kooskõlas Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokolliga³⁸.

6 Meetmed keelatud käitumise tuvastamiseks

(A) Tuvastamine aruandekohustuste kaudu

(a) EIP Grupi juhtorganite liikmetele ja töötajatele kehtivad aruandekohustused

53. EIP Grupi juhtorganite liikmed ja töötajad peavad kõikidest vihjetest keelatud käitumise kohta viivitamatult pärast asjast teada saamist teatama. EIP Grupi rikkumistest teatamise poliitika näeb töötajatele ja teistele isikutele, kes osutavad EIP Grupile teenuseid, ette kõikehõlmava raamistiku, milles teatada muu hulgas kahtlustatavast keelatud käitumisest.

³⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/exclusion-policy.htm>

³⁷ Palun vaadake EIP ja EIFi vastavate põhikirjade ja kodukordade sätteid.

³⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12006E/PRO/36:EN:HTML>

54. Kui EIP Grupi juhtorganite liikmete või töötajate teatamine ei kuulu selle poliitika kohaldamisalasse, võib peainspektsiooni uurimisosakond teate vastavalt kohaldatavatele konfidentsiaalsus- ja andmekaitsetsätetele edasi saata pädevale organile. Sellisel juhul tuleb EIP Grupi juhtorganite liikmeid või töötajaid sellest nõuetekohaselt teavitada.

(b) Tehingutega seotud poolte aruandekohustused

55. Rahastamislepingu asjaomased pooled on kohustatud teavitama EIP Gruppi kõikidest faktidest või igasugusest teabest võimaliku keelatud käitumise kohta seoses EIP Grupi tehingutega.
56. Aususkohustuse kohaselt peavad pakkujad, töövõtjad, alltöövõtjad, tarnijad ja konsultandid teatama projektiteostajale keelatud käitumisest, mis on saanud teatavaks mis tahes isikule nende organisatsioon, kelle kohus on tagada aususkohustuse täitmine.

(c) Teatamise kord

57. Kõikidest EIP Grupi juhtorganite ja töötajate, tehinguteega seotud poolte, teiste vastaspoolte ja partnerite või üldsuse (kaasa arvatud kodanikuühiskonna) liikmete vihjetest kahtlustatava keelatud käitumise kohta tuleks käesoleva poliitika alusel teatada peainspektsiooni uurimisosakonnale, kes kinnitab vihje kättesaamist. Teatada võib:
- kirja teel³⁹;
 - e-posti teel aadressil investigations@eib.org;
 - EIP veebisaidil avaldatud veebivormi kaudu⁴⁰ või
 - telefoni teel (+352 4379 87441)⁴¹.

Teise võimalusena võib vihjetest keelatud käitumise kohta teatada otse Euroopa Prokuratuurile ja/või Euroopa Pettustevastasele Ametile. Täpsemad juhised Euroopa Prokuratuuri poole pöördumiseks leiab aadressilt <https://www.eppo.europa.eu/> ja OLAFi poole pöördumiseks aadressilt http://ec.europa.eu/anti_fraud/contacts/index_en.htm.

(d) Sõltumatud kaebamisprotsessid

58. Iga füüsiline või juriidiline isik, kes teatab EIP Grupi haldusomavoli juhtumist grupi otsustes, tegudes ja/või tegevusetuses, võib esitada kaebuse EIP Grupi kaebuste lahendamise üksusele⁴².

³⁹ Kirja saajaks tuleks märkida The Head of the Inspectorate General Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

⁴⁰ <http://www.eib.org/infocentre/anti-fraud-form.htm>

⁴¹ Äripartnerid võivad kohastel juhtudel ka paluda oma tavapärasel EIP Grupi kontaktisikul ühendada neid peainspektsiooni uurimisosakonnaga.

⁴² Haldusomavoli tähendab puudulikku haldust või haldusülesannete täitmata jätmist. Sellega on tegemist, kui EIP Grupp ei tegutse kooskõlas kohaldatavate õigusaktide ja/või kehtestatud poliitikameetmete, standardite ja menetlustega, eirab hea haldustava põhimõtteid või rikub inimõigusi. Mõned haldusomavoli näited on vastavalt Euroopa Ombudsmani poolt sätestatud järgmised: halduseeskirjade eiramine, ebaõiglus, diskrimineerimine, võimu kuritarvitamine, vastamata jätmine, teabe andmisest keeldumine ja põhjendamatu viivitamine. Haldusomavoli võib seonduda ka EIP Grupi tegevuse keskkonna- või sotsiaalse mõjuga ja projektisükliga seotud põhimõtetega ning teiste kohaldatavate EIP poliitikapõhimõtetega. Rohkem teavet leiab EIP veebisaidilt: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/index.htm>.

See üksus ei saa käsitleda vihjeid keelatud käitumise kohta. Kui kaebuste lahendamise üksuse uurimise käigus selgub, et mõni vihjetest puudutab keelatud käitumist, antakse kaebuse asjaomane osa üle peainspektsiooni uurimisosakonnale.

59. Iga isik või rühm võib ka EIP otsuse projektihankeprotsessi EIP hankejuhistele vastavuse seisukohast vaidlustada, esitades kaebuse projektihankekomisjonile⁴³. Kaebused keelatud käitumise kohta projektihankeprotsessi käigus tuleks saata otse peainspektsiooni uurimisosakonnale.

(e) Kaebajate kaitse

60. Kõiki vihjeid keelatud käitumise kohta käsitleb EIP Grupp (vastavalt punktidele 74–76 allpool) rangelt konfidentsiaalsetena ning neid võib esitada anonüümselt.
61. EIP Grupi rikkumistest teatamise poliitika sisaldab täiendavaid sätteid, mis puudutavad vihjeid keelatud käitumise kohta, mida annavad EIP Grupi töötajad, EIP halduskomitee liikmed, EIFi tegevjuht/asetegevjuht ja isikud, kes osutavad EIP Grupile teenuseid, ja eelkõige EIP Grupi antud kaitset.

(B) Ennetav tuvastamine

62. Peainspektsiooni uurimisosakond võib iga EIP Grupi tehingu või tegevuse suhtes läbi viia ennetavaid aususeanalüüse. Ennetava aususeanalüüsi eesmärgid on:
- (i) aidata keelatud käitumist ennetada ja varakult tuvastada;
 - (ii) määrata kindlaks, kas lepinguid rakendatakse tingimuste kohaselt;
 - (iii) tagada, et EIP Grupi rahalisi vahendeid on kasutatud sihipäraselt, ja
 - (iv) teha soovitusi parandusteks põhimõtetes, menetlustes ja kontrollides, et ohjata keelatud käitumise võimalusi käimasolevates ja tulevastes tehingutes ja tegevuses.
63. Tehingud ja tegevuse ennetava aususeanalüüsi jaoks valib sõltumatult välja peainspektsiooni uurimisosakond üksikasjaliku riskihindamisprotsessi kaudu. Ennetava aususeanalüüsi jaoks väljavalitud tehinguid ja tegevust analüüsitakse põhjalikult, et teha kindlaks võimalikke keelatud käitumise näitajaid.

⁴³ <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/guide-to-procurement.htm>

7 Uurimiste läbiviimise põhimõtted⁴⁴

(A) Uurimise läbiviimise õigus

64. Peainspeksioon, kes teeb oma uurimisosakonna kaudu tihedat ja täiesti läbipaistvat koostööd Euroopa Prokuratuuri ja OLAFiga, vastutab:
- teadete vastuvõtmise eest väidetava või kahtlustatava keelatud käitumise juhtude kohta EIP Grupi tehingutes ja tegevuses või juhtude kohta, mis puudutavad juhtorganite liikmeid ja töötajaid;
 - selliste juhtude hindamise ja uurimise eest ning otse OLAFi⁴⁵ ja Euroopa Prokuratuuriga⁴⁶ koostöö tegemise eest, et hõlbustada nende uurimisi, ning
 - oma järelduste ja soovitude EIP presidendile, EIFi tegevjuhile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile, EIP eetika- ja vastavuskomisjonile, EIP auditikomisjonile, EIFi audiitornõukogule ning EIP Grupi töötajatele ettekandmise eest teadmismajadusest lähtuvalt⁴⁷.
65. EIP Grupi juhtorganite liikmete ja töötajate kohta esitatud vihjete asjus sisejuurdluste läbiviimisel, mille tulemusel võidakse algatada distsiplinaar- ja/või kriminaalmenetlus, taotleb OLAF koostööd peainspeksiooni uurimisosakonnaga, välja arvatud juhul, kui ta peab seda juurdluste jaoks kahjulikuks. Olukorras, mis nõuab kiireloomulist reageerimist, võib peainspeksiooni uurimisosakond võtta OLAFiga konsulteerides uurimise jaoks vajalikke meetmeid, eelkõige tõendite säilitamiseks.

(B) Sõltumatus

66. Peainspeksiooni uurimisosakond on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu. Ilma et see piiraks EIP Grupi kohustust teatada juhtumitest, kus kahtlustatakse pettust, korruptsiooni ja mis tahes muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust, viivitamatult OLAFile ja Euroopa Prokuratuurile, ning OLAFile ja Euroopa Prokuratuurile antud volitusi⁴⁸, on peainspeksiooni uurimisosakonna juhil täielik õigus algatada, jätkata ja lõpetada tema vastutusalasse kuuluvat uurimist ning sellest ette kanda ilma ühelegi isikule või üksusele ette teatamata, ilma nende eelneva nõusolekuta või ilma ühegi teise isiku või üksuse sekkumiseta, vastavalt asjaomastele uurimismenetlustele.

⁴⁴ Selles punktis on sätestatud sellise keelatud käitumise uurimise menetlused, mida käsitleb peainspeksiooni uurimisosakond, võttes arvesse ja piiramata nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrust (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel, määrust (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlust, ning Euroopa Kohtu 10. juuli 2003. aasta kohtuotsust (kohtuasi C-15/00, Euroopa Komisjon vs. EIP) ja juhatajate nõukogu 27. juuli 2004. aasta otsust EIP koostöö kohta OLAFiga.

⁴⁵ Peainspeksiooni uurimisosakonna ja OLAFi koostöö üksikasjalik raamistik on sätestatud OLAFi, EIP ja EIFi 31. märtsi 2016. aasta halduskokkuleppes.

⁴⁶ Peainspeksiooni uurimisosakonna ja Euroopa Prokuratuuri koostöö üksikasjalik raamistik on sätestatud Euroopa Prokuratuuri, EIP ja EIFi töökokkuleppes. Kui Euroopa Prokuratuur viib läbi kriminaaluurimist vastavalt Euroopa Prokuratuuri määrusele, ei tee EIP Grupi uurimisosakond samade faktiliste asjaolude aktiivse uurimise samme, välja arvatud juhul, kui Euroopa Prokuratuur seda taotleb.

⁴⁷ Peainspektor võib saata järeldused keelatud käitumise kohta, millesse on segatud EIP juhtorganite liikmed, ka otse EIP eetika- ja vastavuskomisjonile.

⁴⁸ Juhtumi edasisaatmisel Euroopa Prokuratuurile järgib peainspeksiooni uurimisosakond Euroopa Prokuratuuri, EIP ja EIFi vahelist töökokkulepet. Vt joonealune märkus 46.

(C) Kutsestandardid

67. Kõik uurimised, mille viib läbi peainspektsiooni uurimisosakond, peavad olema õiglased ja erapooletud ning nende puhul tuleb võtta nõuetekohaselt arvesse kõikide asjaosaliste isikute või üksuste õigusi. Väidetavalt keelatud viisil käitunud isikute suhtes kehtib süütuse presumpatsioon. Uurimisse kaasatud isikud (olgu need siis uurimisalused või uurimise läbiviijad) peaksid olema teadlikud oma õigustest ja kohustustest ning tagama nendest täiel määral kinnipidamise.
68. Uurimine viiakse eelkõige läbi kooskõlas asjaomaste EIPs või, olenevalt olukorrast, EIFis peainspektsiooni uurimisosakonna poolt uurimise läbiviimise menetlustega („uurimismenetlused“).

(D) Peainspektsiooni uurimisosakonna, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi juurdepääs teabele

69. EIP Grupi juhtorganite liikmed ja töötajad on kohustatud tegema peainspektsiooni uurimisosakonna, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFiga kiirelt, täielikult, tõhusalt ja, olenevalt olukorrast, peainspektsiooni uurimisosakonna või Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi määratud viisil koostööd, sealhulgas vastama asjaomastele küsimustele ja täitma teabe ja registrikirjete taotlusi⁴⁹.
70. Peainspektsiooni uurimisosakonnal, Euroopa Prokuratuuril ja OLAFil on nende vastavate mandaatidega seoses täielik juurdepääs vastavatele töötajatele, teabele, dokumentidele ja andmetele, sealhulgas elektroonilistele andmetele, EIP Grupi piires, vastavalt kohaldatavatele menetlustele, sealhulgas, kui on asjakohane, andmekaitsemenetlustele ja andmekaitseametniku kaasamise menetlustele.
71. Peainspektsiooni uurimisosakonnal, Euroopa Prokuratuuril ja OLAFil on nende vastavate mandaatide kontekstis õigus uurida ja kopeerida asjaomaste tehingutega seotud poolte või teiste vastaspoolte ja partnerite vastavaid raamatupidamisandmeid ja registreid, sealhulgas elektroonilisi andmeid, nagu vaja.
72. Pank ja fond võivad koos või eraldi sõlmida õiguskaitseorganite või muude samalaadsete organisatsioonidega vastastikuse mõistmise memorandumid, et hõlbustada vastastikuse tähtsusega juhtudes teabevahetust kahtlustatava keelatud käitumise asjus, tingimusel et nad järgivad kohaldatavaid õigus-, andmekaitse- ja konfidentsiaalsussätteid.
73. Samamoodi võib pank või fond taotleda oma uurimistega seotud kohtumenetlustes tsiviilhageja staatust (või taotleda samalaadset staatust, mis on kohaldatava õiguse alusel võimalik), kui seda peetakse panga või fondi huvides vajalikuks, nimelt selleks, et pank või fond saaks kahtlustatava keelatud käitumise kohta maksimaalselt teavet ja tõendeid.

⁴⁹ See artikkel ei piira EIP ja EIFi personalieeskirjades sätestatud nõuet, kui see on kohaldatav, taotleda tõendite esitamiseks eelnevalt luba.

(E) Konfidentsiaalsus

74. EIP Grupi teabele juurdepääsu eeskirjade kohaselt hoitakse kogu uurimise käigus kogutud ja koostatud teavet ja kõiki dokumente, mis ei ole juba üldkasutatavad, rangelt konfidentsiaalsena, kui seaduslikust kohustusest või kohtumäärusest ei tulene teisiti. Kogutud teabe konfidentsiaalsust tuleb hoida nii asjaomaste isikute kui ka uurimise puutumatuse huvides.
75. Eelkõige tuleb uurimise ajal respektida uurimisaluse, tunnistajate ja informaatoreid identiteedi konfidentsiaalsust, kuivõrd see ei ole uurimise huvidega vastuolus.
76. Peainspektsiooni uurimisosakond avaldab sellist teavet ja dokumente kirjalikult ainult isikutele või üksustele, kes on volitatud neid vastu võtma, või muul viisil teadmisyajaduse põhised.

(F) EIP Grupi juhtorganite liikmete ja töötajate õigused

77. EIP Grupi juhtorganite liikmel või töötajal, kelle suhtes viiakse läbi uurimist, on õigus nõuetekohastele menetlusõigustele, eelkõige õigusele, et teda teavitatakse sellest asjaolust võimalikult varakult, välja arvatud juhul, kui on kindlaks tehtud, et see oleks uurimisele kahjulik. Käesoleva poliitika sätted, uurimismenetlus ja kohaldatavad andmekaitseõigusaktid moodustavad juhtorganite liikmete ja töötajate õiguste raamistiku uurimise ajal.
78. Igal juhul teavitatakse EIP Grupi juhtorganite liiget või töötajat, kelle suhtes viiakse läbi uurimist, tema vastu esitatud vihjetest ja tõenditest ning võimalusest vastata enne, kui tema vastu võetakse meetmeid.
79. Kahtlustatava keelatud käitumise uurimist alustatakse viivitamatult ja see viiakse lõpule mõistliku aja jooksul.

8 Andmekaitse

80. Isikuandmete töötlemist käesoleva poliitika raames juhitakse vastavalt EIP Grupi suhtes kehtivates määrustes⁵⁰ sätestatud põhimõtetele ja eeskirjadele ning Euroopa andmekaitseinspektori avaldatud asjaomastele arvamustele.
81. Igal asjaosalisel isikul on õigus enda kohta kogutud andmetega tutvuda, neid parandada ja (teatud asjaoludel) blokeerida, võttes ühendust vastutava andmetöötlejaga⁵¹ või EIP/EIFi andmekaitseametnikuga. Nad võivad ka igal ajal võtta ühendust Euroopa andmekaitseinspektoriga⁵², et kontrollida, et asjaomaste sätetega antud õigustest on kinni peetud. Nende õiguste piirangud peavad põhinema vastavalt kehtivatele andmekaitseõigusaktidele vastu võetud sise-eeskirjadel⁵³.

9 Taotlused ja abi teistele ametitele

(A) Riikide ametiasutused

82. Peainspektsiooni uurimisosakond võib kahtlustatava keelatud käitumise juhu anda edasiseks uurimiseks ja/või kriminaalvastutusele võtmiseks üle riigi ametiasutusele ELis ja/või väljaspool ELi ning anda täiendavat abi, kui seda taotletakse. Kui aga juurdlust on läbi viinud Euroopa Prokuratuur või OLAF, siis edastab Euroopa Prokuratuur või OLAF kohastel juhtudel juhtumi pädevatele ametiasutustele.
83. Kui uurimist kahtlustatavas keelatud käitumises alustab riigi ametiasutus ja see võib puudutada EIP Grupi tehinguid või tegevust, siis suhtleb peainspektsiooni uurimisosakond talitustega konsulteerides riigi ametiasutustega ja annab neile asjakohast abi.
84. Kui uurimisega tegelevad kohtud, õiguskaitseasutused, haldus-, õigus- või maksuametid, siis võib peainspektsiooni uurimisosakond otsustada oodata ära sellise uurimise tulemused ja taotleda enne edasist tegutsemist koopiat nende asutuste otsustustest.

(B) Rahvusvahelised organisatsioonid

85. Peainspektsiooni uurimisosakond võib teabe avaldamist käsitlevaid EIP Grupi eeskirju ja menetlusi ning kohaldatavaid andmekaitse-eeskirju järgides osutada abi teiste rahvusvaheliste finantsasutuste uurimisuksustele ja jagada nendega oma järeldusi ja/või asjaomast teavet.
86. Samamoodi võib peainspektsiooni uurimisosakond osutada kahtlustatava keelatud käitumise asjus abi ka teistele rahvusvahelistele organisatsioonidele ja ametitele.

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist (aeg-ajalt muudetud ja täiendatud).

⁵¹ EIP ja EIFiga kui vastutavate andmetöötlejatega nende vastavate uurimiste kontekstis saab ühendust võtta järgmisel aadressil: investigations@eib.org.

⁵² www.edps.europa.eu.

⁵³ Määruse (EL) 2018/1725 (aeg-ajalt muudetud ja täiendatud) artikkel 25.

10 Lõppsätted

87. Peainspektsiooni uurimisosakond koostab ja esitab EIP halduskomiteele ja EIFi tegevjuhile tutvumiseks pettustevastase tegevuse aastaaruande, milles on üldjoontes välja toodud tema tegevus eelneval aastal ja uurimistest saadud õpetlikud kogemused. EIP halduskomitee ja EIFi tegevjuht esitavad selle aruande vastavalt EIP direktorite nõukogule ja EIFi direktorite nõukogule tutvumiseks ja sellest õpitu arutamiseks. Aastaaruanne avaldatakse EIP veebisaidil, võttes arvesse konfidentsiaalsusnõudeid.
88. Käesolev poliitika vaadatakse regulaarselt ametlikult läbi. EIP Grupi veebisaidil on avaldatud e-aadress (infodesk@eib.org), kuhu saab saata kommentaare.
89. Selle poliitika läbivaatamise võivad heaks kiita panga halduskomitee ja fondi tegevjuht. Sellistest muudatustest teavitatakse direktorite nõukogusid.
90. Poliitika ajakohastamisel võetakse aluseks:
 - a. asjaomaste ELi õigusaktide muudatusi;
 - b. kokkuleppeid rahvusvaheliste finantsasutuste vahel ja rahvusvahelisi parimaid tavasid;
 - c. muudatusi EIP Grupi poliitikapõhimõtetes ja menetlustes ning
 - d. muid muudatusi, mida peavad EIP Grupi juhtorganid vajalikuks ja asjakohaseks.
91. Käesolev poliitika kiideti heaks EIP direktorite nõukogu 22. juuli 2021. aasta otsusega ja EIFi direktorite nõukogu 21. juuli 2021. aasta otsusega ning see jõustub poliitika avaldamisel EIP ja EIFi veebisaitidel.

EIP Grupi pettustevastane poliitika

Euroopa Investeerimispanka Grupi tegevuses
keelatud käitumise vältimise ja tõkestamise poliitika

**Euroopa
Investeerimispank**

Europese Investeringsbank
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
+352 4379-22000
www.eib.org – info@eib.org